روزنامه شرق

چهارشنبه ۲۱ فروردین ۱۳۹۲ • ۲۹ جمادی‌الاول ۱۴۳۴ • ۱۰ آوریل ۲۰۱۳

سال دهم • شماره ۱۷۰۴ • ۱۶صفحه • ۱۰۰۰ تومان

فرمانده «ناجا» خبر داد

آغاز طرح «امنیت‌اخلاقی» از اردیبهشت

گروه جامعه: سردار «اسماعیل احمدی‌مقدم» صبح سه‌شنبه در اولین نشست خبری خود از آغاز دور جدید طرح‌های امنیت اخلاقی و اجتماعی پلیس از ابتدای اردیبهشت خبرداد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه زمزمه‌هایی شنیده می‌شود که با نزدیکی به زمان...

صفحه ۶

به یاد عبادیان

استاد یکه و غریب فلسفه و زیباشناسی

گروه اندیشه: نوروز امسال برای اهالی فلسفه همراه با خبر درگذشت محمود عبادیان، استاد فلسفه و زیباشناسی بود که پس از انقلاب در دانشگاه‌های مختلف به تدریس اشتغال داشت. در صفحه اندیشه آثاری از غلامحسین صدری‌افشار، سیاوش جمادی و علی‌اصغر مصلح را درباره وی می‌خوانید.

صفحه ۱۱

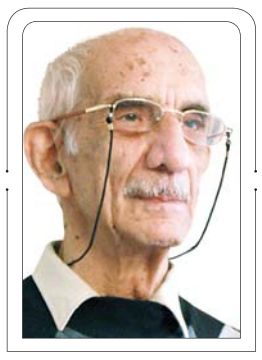

وزیر کشور برای پاسخگویی به مجلس آمد

روز داغ ستار بهشتی در مجلس

• نجار: با عذرخواهی مشکلی حل نمی‌شود

گروه سیاسی، آمنه شیرافکن: روایت مرگ «ستار بهشتی» این بار به یادآوری مرگ چهره‌های سیاسی در صحن علنی مجلس پیوند خورد، از «هاله سحابی» گرفته تا «پروانه و داریوش فروهر». آنهایی که از مرگشان سالیانی گذشته. «علی مطهری» ۱۵ دقیقه فرصت را برای طرح پرسش از وزیر کشور غنیمت شمرد و همه چیز را گفت. خیلی از چیزهایی که شاید پیشتر برخی نمایندگان در برابر بیان آن در صحن علنی مقاومت می‌کردند و خیلی‌ها هم جسارت بازگو کردن آن را نداشتند. از پاراگراف حذف شده تا قرائت نامه ستار بهشتی به رییس اندرزگاه درباره توهین و ضرب و شتم و گلایه از بازجو. از لزوم عذرخواهی وزیر کشور از خانواده ستار تا اشاره به اعترافات قتل‌های زنجیره‌ای و ده‌ها نکته دیگر برای ثبت در تاریخ. سوال علی مطهری از وزیر کشور درباره اینکه چرا ستار بهشتی پس از یک هفته بازداشت توسط پلیس «فتا» فوت کرده، بالاخره به صحن علنی مجلس آمد. صدای او پشت تریبون قاطع است و حمایتگر. وزیر کشور را خطاب قرار داده و می‌گوید: «چرا باید بر اثر سوءتدبیر و نقض قانون یک مساله کوچک به یک موضوع بزرگ تبدیل و به مرگ یک جوان و تهدید آبروی نظام منجر شود. آن هم دستگیری به اتهام توهین به مسوولان نظام در وبلاگی که روزانه تنها هشت بازدیدکننده داشته. البته در قانون توهین تعریف خاصی دارد و بنده چنین چیزی را در نوشته‌های ستار بهشتی پیدا نکردم.» محمد مصطفی‌نجار، وزیر کشور هم به او توصیه می‌کند: «بنده، شما و نمایندگان مجلس صلاحیت صدور حکم درخصوص این پرونده را نداریم، ما محل قضاوت نیستیم بلکه باید منتظر رای قوه‌قضاییه بمانیم. از شما می‌خواهم قدری حوصله کنید تا حکم قوه‌قضاییه صادر شود. پس از این حادثه، فرمانده «ناجا» رییس پلیس «فتا» را برکنار و قوه قضاییه اقدام به بازداشت هفت متخلف کرد. هیچ مسوولی از وقوع این حادثه خوشحال نیست، هر جا لازم باشد از مردم عذرخواهی می‌کنم اما با عذرخواهی مشکلی حل نمی‌شود.» مطهری پیش از این دو شرط را برای قانع‌شدن و عدم‌پیگیری این سوال مطرح کرد که هیچ‌کدام محقق نشد؛ عذرخواهی رسمی از خانواده ستار بهشتی، ملت ایران و رهبری و اعلام آن از طریق صداوسیما، رسانه‌ها و دیگری جلب رضایت خانواده ستار بهشتی.

ادامه در صفحه ۳

گفت‌وگو با ایرانی مدعی اختراع ماشین زمان:

با «انیشتین» و «نیوتن» مشکل شخصی دارم

صفحه ۶

طرح: هادی حیدری، شرق

به دلیل غیبت در جلسات

«فیفا» کرسی دایی را گرفت

صفحه ۱۳

تیترها

دو طرح هسته‌ای جدید ایران افتتاح شد

صفحه ۲

عضو کمیسیون آموزش مجلس:

وزیر علوم دستور احمدی‌نژاد را منتفی خواند

صفحه ۲

نیروگاه هسته‌ای آسیب ندید

۳۷ کشته تا دیشب در زلزله بوشهر

صفحه ۲

مسعود ده‌نمکی در گفت‌وگو با «شرق»:

«رسوایی» یک آیینه است

صفحه ۷

مانور ۳۰ کشور در خلیج‌فارس

صفحه ۱۵

سرمقاله

فرهنگ عذرخواهی

محسن رهامی
حقوقدان و استاد دانشگاه

تصویب طرح تحقیق و تفحص پیرامون مسایلی که در خصوص چگونگی فوت مرحوم ستار بهشتی در زندان اتفاق افتاده توسط نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و انجام این تحقیقات و سپس قرائت گزارش هیات تحقیق در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی، گرچه بعضی نقاط ابهام آن هنوز پابرجا مانده است، نشان داد که به هر حال مجلس شورای اسلامی به یکی از تکالیف مهم خود که همان نظارت بر حسن جریان امور کشور و روند اجرای قوانین در سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و نهادهای مختلف حکومتی است پایبند بوده و در چنین مسایل حساس و بحث برانگیز سعی دارد به پرسش افکار عمومی تا حدی پاسخگو باشد و از طرف دیگر نهادهای مختلف قضایی، امنیتی و انتظامی نیز به حساسیت این گونه مسایل توجه بیشتری کرده و متوجه این امر غیرقابل اغماض شدند که خطاهای پرسنل این نهادها یا خدای نکرده نقض عمدی قوانین مربوط به حقوق شهروندان تا چه اندازه برای ملت و نمایندگان آنها حایز اهمیت بوده و می‌تواند به انتشار گزارش رسمی در تریبون جلسه علنی خانه ملت منجر شود. به عبارت دیگر عملکرد یک فرد در مجموعه دستگاه‌های امنیتی، انتظامی و قضایی در ارتباط با حقوق آحاد ملت چیزی نیست که فقط ارتباط با امور داخلی آن دستگاه یا نهاد داشته باشد حتی می‌تواند به موضوع چالش‌برانگیز نه‌تنها در سطح جامعه بزرگ ایران تبدیل شود، بلکه به تریبون‌های بزرگتری در سطح جامعه جهانی مبدل خواهد شد. اخیرا طرح سوال در همین خصوص از طرف نماینده محترم تهران، آقای مطهری، از وزیر محترم کشور در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و پاسخ و توضیح وزیر و ارجاع موضوع به کمیسیون به علت قانع نشدن نماینده‌های محترم از توضیحات وزیر کشور، از یک طرف امیدهای مردم را به خانه ملت بیشتر کرده و انتظار مسوولانه عمل کردن همه نهادها و ارگان‌ها را افزایش داده است و از طرف دیگر نشانگر این امر است که هنوز فرهنگ پرارزش عذرخواهی از ملت یا خانواده آسیب‌دیدگان و در واقع جبران آسیب‌های روحی وارد شده به جامعه ایرانی و خصوصا بزه‌دیدگان یا آسیب‌دیدگان مستقیم یک حادثه، به عنوان یک فرهنگ پذیرفته شده برای مسوولان کشور، جا نیفتاده و پذیرفته نشده است. در واقع این سخن وزیر محترم که «هنوز تکلیف قضایی پرونده روشن نشده و حکم نهایی صادر نشده است» موضوع صحیحی است اما این امر دلیل نمی‌شود که بالاترین مقام یک دستگاه امنیتی، انتظامی و قضایی در مقابل وقوع حادثه ناگواری چون موضوع مرگ مرحوم ستار بهشتی، خاضعانه در خانه ملت از خانواده آن مرحوم و بلکه از خانواده بزرگ ایران، عذرخواهی نکند. در کشورهای دیگر بارها اتفاق افتاده که مثلا به علت فرو ریختن یک پل در کره‌جنوبی که منجر به کشته‌شدن تعدادی از شهروندان کره‌ای شد، وزیر محترم راه کره‌جنوبی خاضعانه از عموم ملت کره‌جنوبی، خصوصا خانواده حادثه‌دیدگان عذرخواهی کرد و سپس در خانه ملت حاضر شده و رسما استعفای خود را اعلام کرد. بررسی اینکه در حادثه مذکور چه کسانی و کدام ارگان‌ها مسوولیت داشتند و مسوولیت آنها چگونه باید پیگیری و تعقیب قضایی شود امر دیگری است و طبیعی است که امور قضایی بنا به‌طبع خود زمان لازم خود را می‌طلبد که ممکن است بعضا ماه‌ها به طول انجامد، اما عذرخواهی وزیر در مقابل ملت و سپس تقدیم استعفای وی به علت بروز این حادثه، زمان زیادی نمی‌خواهد، باید در همان زمان که حادثه اتفاق افتاده و افکار عمومی به‌شدت رنجیده و دچار اضطراب و نگرانی شده‌اند، این امر صورت بگیرد و از فرسایش روانی جامعه پیشگیری کند. نگارنده بر این نکته مجدانه تاکید می‌کند که عذرخواهی مسوولان و مقامات کشور در مقابل عملکرد افراد زیر مجموعه، از نوع حادثه فوت مرحوم ستار بهشتی، به هیچ‌وجه از مقام و منزلت آنها نمی‌کاهد، بلکه برعکس نشانه مسوولیت‌پذیری یک مقام از یک طرف و تواضع و فروتنی او در مقابل ملت، از طرف دیگر بوده و در نهایت به ایجاد حس اعتماد متقابل بین دولت و ملت کمک کرده و موجب تسکین افکار عمومی، خصوصا خانواده‌هایی که مستقیما در اثر این نوع قضایا آسیب دیده‌اند، خواهد شد.

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

«فریز» هسته‌ای

مهدی سنایی
عضو کمیسیون سیاست خارجی مجلس

مذاکرات آلماتی ۲ نه کامیاب بود و توفیق مشخصی داشت و نه با شکست مواجه شده است. کامیاب نبوده از این جهت که به پیشرفتی دست نیافته بلکه تا اندازه‌ای، عقبگرد را هم در پی داشت اما با شکست نیز مواجه نشده از این جهت که هر دو طرف از اراده کافی برای تداوم آن در آینده برخوردارند. این فضا به میزان زیادی تحت‌تاثیر مسایلی خارج از مذاکرات است. اگر به متن مذاکرات نگاهی گذرا داشته و اصل مذاکرات بررسی شود شاید بتوان گفت مذاکرات نسبت به سال‌های پیش از پیشرفت برخوردار است. این دیدگاه از این جهت بیان می‌شود که سمت‌وسوی مسایل منطقه‌ای و رویدادهای آن به شکلی است که کشورهای غربی و ۵+۱، سخن گفتن از جنگ و تهدید نظامی را کنار گذاشته‌اند و به نقش منطقه‌ای ایران باور بیشتری یافته‌اند. بر این اساس آنها نقطه شروع مذاکرات را اصل تعلیق قرار نمی‌دهند بلکه کاهش حجم غنی‌سازی مورد نظر آنهاست، بنابراین اگر مذاکرات را به عنوان دایره درنظر بگیریم، در مرکز آن اظهارات خانم «اشتون» قرار می‌گیرد که اعلام می‌کند دیدگاه‌های دوطرف از هم فاصله دارد اما مذاکرات را ادامه می‌دهیم و با آقای «جلیلی» تماس خواهم گرفت اما حول‌وحوش این دایره، مولفه‌هایی خودنمایی می‌کند که نسبت به توفیق مذاکرات در مقطع کنونی، مباحثی را مطرح می‌کند. درباره مقطع فعلی، باید به دو نکته توجه داشت. یکی بحث روشن نبودن سیاست‌های خاورمیانه‌ای آمریکا در نتیجه روی کارآمدن تیم جدید دستگاه دیپلماسی است که روی پرونده هسته‌ای ایران نیز حتما اثرگذار است.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت

سرگذشت بودجه

ضیاء مصباح
کارشناس علوم اداری

بودجه‌ریزی یا برنامه‌ریزی بودجه سالانه به شیوه امروزی در ایران دیرینه‌ای ۴۰ساله دارد. تدوین بودجه سالانه به شکل امروزی عملا از سال ۱۳۵۱ آغاز شد زیرا در این سال قانون برنامه و بودجه به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید و سازمان برنامه و بودجه از آن زمان کار تنظیم و تدوین بودجه به شکل قانونی را همه‌ساله انجام می‌دهد. بودجه سالانه برنامه یک ساله دولت برای اداره کشور است که همه‌ساله با پیش‌بینی درآمدها و برآورد هزینه‌ها برای سال آینده تنظیم می‌شود و پس از سیر مراحل تصویب در مجلس و ابلاغ به دولت لازم‌الاجرا می‌گردد. برنامه‌های عمرانی پیش از انقلاب اسلامی که در سال‌های پس از انقلاب با عنوان برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی شناخته شده‌اند در واقع برنامه‌های میان‌مدتی هستند که بودجه‌های سالانه باید در راستای آنها و برای تحقق اهداف پیش‌بینی شده در آنها تدوین یابند. همه‌ساله به‌ویژه در سال‌های اخیر تب بودجه در ماه‌های پایانی سال بروز می‌کند و گاه رسانه‌ای می‌شود و ناخواسته نگرانی‌هایی را به مردم القا می‌کند و شاید این پرسش‌ها را نیز به دنبال داشته باشد:

- اگر بودجه در پایان سال تصویب نشود چه خواهد شد؟

- در سال‌هایی که اصلا بودجه‌ریزی معمول نبود کشور چگونه اداره می‌شد؟

برای پاسخ به این پرسش‌ها کمی به گذشته برمی‌گردیم، به سال‌های پیش از انقلاب مشروطه. در آن زمان حکومت سلطنتی برقرار بود و قانون اساسی وجود نداشت. بسیاری از وظایف که به‌موجب قانون اساسی به دولت محول شده است مانند آموزش‌وپرورش عمومی، بهداشت عمومی، راه وترابری و حمایت از اموری همچون کشاورزی و صنایع و مانند آن به عهده دولت نبود. وظایف دولت به شکل سنتی عمدتا امور خزانه‌داری، نظامی، انتظامی، امنیتی و قضایی بود که همه زیر نظر صدراعظم و با پرداخت هزینه‌ها از خزانه انجام می‌گرفت و کابینه وزرا مانند امروز وجود نداشت. در این دوره برای کنترل دخل و خرج دولت در هر یک از ولایات کسانی با عنوان «مستوفی» عایدات دولت را گردآوری و در دفترچه‌هایی به‌نام «کتابچه جمع» می‌نوشتند و به پایتخت می‌فرستادند. عایدات دولت در این کتابچه‌ها به‌طور عمده مالیات بر زمین‌های کشاورزی، دام و احشام، پیشه‌وران و بازرگانان و خراج عمومی و نیز گمرکات و انحصارات دولتی بود. هزینه‌ها نیز عمدتا پرداخت مواجب به ماموران دولتی و مستمری‌های برقرار شده برای اشخاص مانند شاهزادگان و وابستگان به دربار و امثال آن بود. برای نمونه بررسی همان کتابچه‌های جمع مستوفیان نشان می‌دهد که در سال ۱۲۸۰ هجری شمسی بیش از دوسوم درآمدهای دولت از محل مالیات و کمتر از یک‌سوم آن از محل گمرکات و انحصارات دولتی بوده است. البته این نکته را نیز باید درنظر داشت که در آن سال‌ها جمع کل بودجه دولتی تنها حدود دودرصد تولید ناخالص داخلی کشور بود. تولید ناخالص داخلی به زبان ساده ارزش افزوده کل فعالیت‌های اقتصادی کشور است. در آن زمان بافت جمعیتی کشور روستایی و ساختار اقتصادی کشور نیز برپایه تولید کشاورزی بود. به بیان دیگر وزن اقتصادی دولت بسیار ناچیز بود و دولت صرفا یک نهاد سیاسی برای اداره کشور به‌شمار می‌رفت.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت . ورزش

خودزنی در ورزش

سعید فایقی
معاون پیشین سازمان تربیت‌بدنی

در یادداشت پایان سال اشاره شد سال ۹۲ به لحاظ اقتصادی، ورزش با مشکلات اساسی روبه‌رو خواهد بود و همچنین مناسبات بین‌المللی ورزشی با تلاطم مواجه خواهد شد. اگر اخباری که در خصوص عقب‌افتادگی پرداخت حق عضویت فدراسیون کشتی مطرح شده درست باشد آنگاه حتما این عقب‌افتادگی پرداخت در خصوص فیلا هم وجود دارد. گرچه حل‌وفصل اینگونه مسایل به‌راحتی امکان‌پذیر است اما به نظر می‌رسد مدیران ارشد کشتی آسیا که روزگاری همه فرمانبردار کشتی ما بودند بهانه‌ای به دست آورده‌اند که با فدراسیون ملی برخورد کنند. تغییرات مداوم در سطح فدراسیون در آسیا و جهان ما را با بحران هویت مواجه کرده است آنها چون ثباتی نمی‌بینند برایشان سوال ایجاد شده که بالاخره تصمیم‌گیری با کیست؟ دبیر محترم فدراسیون کشتی اعلام می‌دارد که ریاست فدراسیون غیرقانونی است و نمی‌تواند ایشان را عزل کند گرچه چنین مطلبی برای ما جا افتاده است اما به لحاظ بین‌المللی دارای بار منفی بالایی است و به نظر مدیران قاره‌ای و جهانی بیانگر نوعی عدم تصمیم‌گیری در سطح عالی فدراسیون است و مسلم آنها را نگران می‌کند. آنها به مدیریت ثابت، واحد، خالص و پایدار عادت کرده‌اند و ناپایداری، متغیر بودن، بی‌ثبات بودن و ناخالص و غیرشفاف‌بودن برایشان ناآشناست و نگرانی آنها را تشدید می‌کند. عملکرد ما به نظر آنها ارزش‌زدایی از اصالت و خلوص تلقی می‌شود. آنها ناظرند که هر روز و هر روز قلمروهای ثابت و پایدار در کشتی ایران کوچک و کوچک‌تر می‌شود. خدای را سپاس که قهرمانانمان با پیروزی‌های غرور آفرین‌شان صورت بین‌المللی ما را سرخ نگه داشته‌اند و اگر پیروزی‌های آنها نبود برخورد آنها با ما شدید و شدیدتر می‌شد. کشتی جهانی برای حفظ خود در المپیک با مشکل اساسی مواجه شده پس باید به جد خود را پالایش کند. یکی از اصلی‌ترین مشکل کشتی موضوع اقتصادی است و نداشتن حامیان مالی. وقتی حق عضویت اعضا به تاخیر می‌افتد آنها قادر نخواهند بود حتی خودشان را اداره کنند چه برسد به اینکه برای موجودیت خود در المپیک تلاش کنند. کشتی جهانی امروز نیازمند حمایت مالی است. روزگاری پیشنهاد کردیم که ایران در سطح جهانی پیشنهاد کند که یک صندوق حمایت از کشتی تاسیس شود و برای حفظ کشتی از هواداران کشتی در سراسر دنیا با همکاری بزرگان کشتی جهان به جمع‌آوری کمک مالی برای صندوق حمایت بپردازد. حال اگر توانایی پرداخت حق عضویت خود را نداشته باشد چگونه امکان خواهد داشت که سردمدار حمایت مالی جهانی بشوند. البته در این تاخیر پرداخت خیلی فدراسیون کشتی را نباید مقصر قلمداد کرد چرا که تخصیص ارز با نرخ مرجع به لحاظ ریالی ورزش را با مشکل مواجه می‌کند چه رسد به اینکه به نرخ مبادله‌ای یا صادراتی یا ارز آزاد باشد که مطمئنا ورزش توان پرداخت ریالی آن را ندارد و باید حتما از طریق دولت چاره‌ای اندیشیده شود و نه‌تنها برای فدراسیون کشتی که برای همه فدراسیون‌ها. اما در خصوص روابط بین‌الملل باز هم ما در کشتی تنها با مشکل مواجه نیستیم بلکه هنوز هم که هنوز است مساله کمیته ملی المپیک به‌صورت نهایی حل نشده است و در چند فدراسیون هم مشکل تعلیق همچنان باقی است. ما راهبرد و استراتژی مناسبی برای حفظ یا کسب کرسی‌های بین‌المللی نداریم و این امر تنها مشکل ورزش نیست و متاسفانه در برخی موارد خودزنی هم می‌کنیم؛ ورزش از تفکر التقاطی و ترکیبی رنج می‌برد.

سازمان خصوصی سازی

اطلاعیه

سازمان خصوصی سازی در نظر دارد در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در سال حماسه اقتصادی،حماسه سیاسی،میزان ۵ درصد از سهام بزرگترین هلدینگ پتروشیمی کشور با نام "صنایع پتروشیمی خلیج فارس" با ۱۵ شرکت زیر مجموعه را سه شنبه مورخ ۹۲/۱/۲۷ از طریق بازار بورس اوراق بهادار تهران به عموم هموطنان عزیز عرضه نماید.

متقاضیان محترم می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت سازمان خصوصی سازی به نشانی: www.ipo.ir و سایت بورس اوراق بهادار تهران به نشانی: www.tse.ir و روزنامه های کثیرالانتشار مراجعه نمایند .

سازمان خصوصی سازی